

Finance

Investice: Lepší vrabec v hrsti, nebo holub na střeše?

© contrastwerkstatt / Fotolia

Tradiční přísloví pasuje i na moderní finanční trh. U investic dokonce odhalí hned dvě pravdy. Ta první je zjevná – holub má na sobě sice víc masa, ze střechy však uletí spíš, než pověstný vrabec třimaný v hrsti. Nad druhou pravdou se už musíte zamyslet. Uvažovali jste někdy nad spotřebou? Holub totiž sežere víc zrní, a kdybyste ho pár let chovali, náklady na krmivo z vás třeba udělají zaryté přivržence vrabců. A ve světě financí je to ještě o trochu složitější. Na trhu totiž létají i značně nenažraní vrabci.

Nejdříve si položte otázku: Víte, jaký je rozdíl mezi spořením a investováním? Spoření obvykle předpokládá předem známý výnos a minimální riziko. Investice sice nabízejí vyšší zhodnocení, to

je ale teoretické a musíte počítat i s rizikem ztráty – vklad se může zmenšit nebo zmizet docela.

Jste připraveni riskovat? Potom můžete vykročit do burzovní džungle a začít „točit“ akcie, dluhopisy nebo nakupovat komodity. Pokud je to pro vás velká neznámá, můžete využít další možnosti, kterými finanční instituce investování zpřístupnily také laikům. Stále se sice pouštíte do neznámého lesa, tentokrát ale půjdete po vyznačených stezkách kolektivního investování.

Tři „jednoduché“ investiční cesty

V zásadě máte na výběr tři „barvy“. Pravděpodobně nej-jednodušší (a zpravidla nej-dražší) cestou je pořídit si investiční životní pojištění. To je určené zejména pro ty, kteří se nechťejí o investo-

vané peníze moc starat a nevdají jim, že „na výletě“ nevědomky minou lepší příležitosti. O něco větší snahu předpokládá investování do otevřených podílových fondů, kde ale stále většinu povinností zastává „průvodce“ – správce fondu. Jednodušší než nakupovat jednotlivé akcie, ale složitější než předchozí dvě stezky, je pochod za burzovními fondy.

Obecně platí, že čím víc práce přenecháte profesionálům, tím víc jim zaplatíte na poplatcích. Bohužel není vždy pravdou, že za vyšší poplatky dostanete lepší služby, tedy vyšší zhodnocení. V praxi dražší produkty naopak právě kvůli nafouklému sazebníku vydělají méně. Pamatujte na to, až k vám jednoho dne zavítá finanční poradce s deskami plnými propagačních letáků v podpaždí.

Investiční životní pojištění

O životním pojištění jsme psali samostatně loni v květnu (dTest 5/2013). Co když ale získá přídomek investiční? Pojistná složka pak často ustupuje do pozadí. Česká národní banka sice zakázala prodávat investiční životní pojištění jako spoření, ne všichni prodejci ale toto nařízení respektují a nezřídka vám ho nabídnou jako alternativu ke spořicímu účtu. A to je špatně.

Předně se jedná o investici, nikdo vám tedy nezaručí jistý výnos. Platby rozdělíte na pojistnou a investiční složku, kterou pojišťovna in-

i

K tabulkám (na str. 48 a 49)

Na následující dvoustraně nabízíme přehled nejdražších a nejlevnějších investic (metoda TOP/FLOP) pro investice na peněžním trhu, do dluhopisových fondů a fondů globálních akcií z pohledu poplatků spojených s investičním produktem (a nakupovanými fondy). V uvedených produktech lze pořídit i další fondy, které mohou být levnější i dražší. Uvedené údaje odpovídají vždy konkrétní modelové situaci uvedené nad jednotlivými tabulkami, které počítají s pravidelným investováním a určitou mírou zhodnocení (pro všechny fondy shodnou). Ukazatel aTANK udává, kolik procent z celkové částky na účtu se v průměru strhne každý rok z vámi investovaných peněz. O toto procento je třeba snížit zhodnocení generované cennými papíry ve fondu.

vestuje do podílových fondů. Důležité je uvědomit si, že „investičko“ je z pohledu zprostředkovatele, co se týče provizí, velmi dobře ošetřený produkt. Za jeho nasmlouvání se platí zhruba dvacetinásobek vaší měsíční platby. Finanční dům si samozřejmě tuto provizi následně vybere od vás.

Záleží také na tom, jak se provize splácí – zda je uměřována postupně a delší dobu, nebo se splátky koncentrují do počátečního období. V takovém případě totiž přicházíte jednak o výnosy z investice (peníze uložené nejdříve se úročí

> str. 50

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelný vklad 2000 Kč měsíčně po dobu 5 let do dluhopisových fondů v českých korunách. Modelové zhodnocení 4 %. Celkem vloženo 120 000 Kč.

Dluhopisové fondy TOP 10 – nejlevnější investice

instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
ČSOB Investiční společnost	ČSOB – OPF dluhopisový	ČSOB bond mix	122 098	1,32 %	OPF
Investiční společnost České spořitelny	ISČS – pravidelné investování konzervativní	ISČS Sporobond	121 449	1,53 %	OPF
Pioneer Investments	Pioneer obligační plus	Pioneer – obligační plus	120 808	1,74 %	OPF
Pioneer Investments	Pioneer obligační fond	Pioneer – obligační fond	119 648	2,12 %	OPF
Conseq	Active Invest konzervativní	Conseq – Active Invest Konzervativní portfolio	119 298	2,23 %	OPF
ING Investment Management	ING – OPF dluhopisový	ING Fond obligací	119 284	2,23 %	OPF
Conseq	Classic Invest dluhopisový	Conseq – Dluhopisový	119 091	2,30 %	OPF
ČP Invest	Program pravidelného investování – Fond korporátních dluhopisů	ČP Invest – Fond korporátních dluhopisů	118 621	2,45 %	OPF
IKS KB	IKS KB – OPF dluhopisový	IKS Dluhopisový PLUS	120 380	1,88 %	OPF
Komerční pojišťovna	Vital Invest Premium	KP – Konzervativní fond	118 243	2,58 %	IŽP

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelné vklady 2000 Kč měsíčně po dobu 10 let + 30 000 Kč jednorázově. Modelové zhodnocení 6,5 %. Celkem vloženo 270 000 Kč.

Fondy globálních akcií TOP 10 – nejlevnější investice

instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
Fio banka	Fio, ETF trhy USA	iShares Core S&P Total U.S. Stock Market ETF	347 243	0,07 %	ETF/OCP
Patria Finance	Patria, ETF trhy USA	iShares Core S&P Total U.S. Stock Market ETF	347 243	0,07 %	ETF/OCP
brokerjet České spořitelny	BrokerJet, ETF trhy USA	iShares Core S&P Total U.S. Stock Market ETF	347 243	0,07 %	ETF/OCP
Fio banka	Fio, ETF trhy SRN	UBS-ETF MSCI World I	342 480	0,31 %	ETF/OCP
Patria Finance	Patria, ETF trhy SRN	UBS-ETF MSCI World I	342 480	0,31 %	ETF/OCP
brokerjet České spořitelny	BrokerJet, ETF trhy SRN	UBS-ETF MSCI World I	342 480	0,31 %	ETF/OCP
ČSOB pojišťovna	Maximal – pravidelné investování	ČSOB Akciový mix	301 680	2,53 %	IŽP
Conseq	Classic Invest akciový	HSBC – GIF Global Equity	301 442	2,54 %	OPF
MetLife pojišťovna	Vision 5.0	MetLife Akcie světové – World Index	300 719	2,59 %	IŽP
ČSOB Investiční společnost	ČSOB – OPF akciový	ČSOB Akciový mix	300 733	2,59 %	OPF

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelný vklad 2000 Kč měsíčně po dobu 5 let do fondů peněžního trhu v českých korunách. Modelové zhodnocení 2 %. Celkem vloženo 120 000 Kč.

Peněžní trh TOP 10 – nejlevnější investice (krátkodobé dluhopisy)

instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
ČP Invest	Program pravidelného investování – Fond peněžního trhu	ČP Invest – Fond peněžního trhu	118 062	0,66 %	OPF
Investiční společnost České spořitelny	ISČS – pravidelné investování peněžní trh	ISČS – Sporinvest	117 502	0,85 %	OPF
ČSOB Investiční společnost	ČSOB – OPF peněžní trh	KBC Multi Cash CSOB CZK	117 436	0,87 %	OPF
IKS KB	IKS KB – OPF peněžní trh	IKS Peněžní trh PLUS	117 108	0,98 %	OPF
Pioneer Investments	Pioneer Sporokonto	Pioneer - Sporokonto	117 083	0,99 %	OPF
Investiční společnost České spořitelny	ISČS – pravidelné investování peněžní trh	ESPA Český fond peněžního trhu	116 519	1,18 %	OPF
Conseq	Classic Invest peněžní trh	Conseq Invest – Konzervativní	114 887	1,73 %	OPF
Kooperativa pojišťovna	Perspektiva 7BN s maximální obchodní slevou	AXA – Fond peněžního trhu	110 251	3,34 %	IŽP
Kooperativa pojišťovna	Perspektiva 6BN	ESPA Český fond peněžního trhu	109 386	3,65 %	IŽP
AXA životní pojišťovna	Partners Comfort Exclusive T100E	AXA – Fond peněžního trhu	104 696	5,36 %	IŽP

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelný vklad 2000 Kč měsíčně po dobu 5 let do dluhopisových fondů v českých korunách. Modelové zhodnocení 4 %. Celkem vloženo 120 000 Kč.

Dluhopisové fondy FLOP 10 – nejdražší investice					
instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
Česká pojišťovna	Dynamik, Dynamik PLUS, Manažer	ČP Invest – Fond korporátních dluhopisů	nelze určit	poplatky zatajeny	IŽP
UNIQA pojišťovna	RŽP s div. G	Raiffeisen Tschechischer Anleihen – Český dluhopisový fond	78 145	18,66 %	IŽP
UNIQA pojišťovna	LOGIKA 2013	Raiffeisen Tschechischer Anleihen – Český dluhopisový fond	79 374	18,06 %	IŽP
MetLife pojišťovna	Garde	MetLife – Dluhopisy	84 431	15,68 %	IŽP
UNIQA pojišťovna	LOGIKA 2014	Uniqa – Investiční program Stabilní	85 652	15,13 %	IŽP
MetLife pojišťovna	Garde	WOOD & Company Dluhopisový fond	86 179	14,89 %	IŽP
MetLife pojišťovna	Invest 2014	MetLife – Dluhopisy	87 905	14,13 %	IŽP
MetLife pojišťovna	Futurum 2014	MetLife – Dluhopisy	87 905	14,13 %	IŽP
MetLife pojišťovna	Komfort	MetLife – Dluhopisy	89 650	13,37 %	IŽP
Aviva	Easy Life	MetLife – Dluhopisy	90 669	12,93 %	IŽP

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelné vklady 2000 Kč měsíčně po dobu 10 let + 30 000 Kč jednorázově. Modelové zhodnocení 6,5 %. Celkem vloženo 270 000 Kč.

Fondy globálních akcií FLOP 10 – nejdražší investice					
instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
CYRRUS	Cyrrus, ETF trhy SRN	iShares MSCI ACWI	157 494	15,09%	ETF
Česká pojišťovna	Dynamik, Dynamik PLUS, Manažer	ČP Invest – dynamický fond fondů	nelze počítat	poplatky zatajeny	IŽP
ČSOB pojišťovna	Bez Obav	ČSOB Akciový mix	178 979	12,10%	ETF/OCP
CYRRUS	Cyrrus, ETF trhy USA	Wilshire 5000 Total Market ETF (WFKV)	195 852	10,38%	ETF/OCP
UNIQA pojišťovna	RŽP s div. G	Uniqa – Investiční program akciový	198 740	10,11%	IŽP
UNIQA pojišťovna	LOGIKA 2013	Uniqa – Investiční program akciový	201 075	9,89%	IŽP
UNIQA pojišťovna	LOGIKA 2014	Uniqa – Investiční program akciový	216 763	8,49%	IŽP
ČSOB pojišťovna	Variace E	ČSOB Akciový mix	220 665	8,16%	IŽP
AEGON Pojišťovna	AEGON VIA	C-Quadrat ARTS Total Return Dynamic	222 019	8,05%	IŽP
Česká podnikatelská pojišťovna	OK1 (od 21.12. 2012)	C-Quadrat ARTS Total Return Dynamic	235 726	6,95%	IŽP

Údaje v tabulce odpovídají této modelové situaci: Pravidelný vklad 2000 Kč měsíčně po dobu 5 let do fondů peněžního trhu v českých korunách. Modelové zhodnocení 2 %. Celkem vloženo 120 000 Kč.

Peněžní trh FLOP 10 – nejhorší investice (krátkodobé dluhopisy)					
instituce	název smlouvy	fond, který se nakupuje	konečná částka (Kč) *)	aTANK	typ produktu
Česká pojišťovna	Dynamik, Dynamik PLUS, Manažer	ČP Invest – Fond peněžního trhu	neznámá	poplatky zatajeny	IŽP
AXA životní pojišťovna	Kumulativ MAX	AXA – Fond peněžního trhu	45 062	37,71 %	IŽP
AXA životní pojišťovna	Kumulativ Life 2014	AXA – Fond peněžního trhu	69 364	21,26 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	Global 2000	Conseq Invest – Konzervativní	89 617	11,40 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	IBS Rentier 2014	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	89 631	11,39 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	ZFP Život 2012	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	91 600	10,55 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	ZFP Důchod 2010	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	93 049	9,95 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	Global Live 2016/2017	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	93 096	9,93 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	VIA 2028, 2018	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	95 299	9,02 %	IŽP
AEGON Pojišťovna	AEGON VIA	AE01 AEGON – Fond peněžního trhu	95 299	9,02 %	IŽP

Vysvětlivky:

*) odpovídá modelovému zhodnocení
Všechny kalkulace počítají s inflací 2 %.

OPF – otevřený podílový fond
IŽP – investiční životní pojištění
ETF – akciové burzovní fondy
OCP – obchodník s cennými papíry

nejdelší dobu a tedy i nejméně vydělají) a dalším (drahým) problémem je případná předčasná výpověď smlouvy. Provize se pak přenesou do stornopoplatku a vy zjistíte, že po dvou letech „spoření“ byste při odchodu od pojišťovny dostali jen zlomek peněz.

Průměrně až asi po deseti letech vám výnosy z cenných papírů vydělají na počáteční poplatky. A to je také jeden z důvodů, proč u naší modelové desetileté investice IŽP jasně dominují v tabulkách nejhorších, FLOP 10.

Otevřené podílové fondy

Když vynecháte pojišťovnu a půjdete přímo do otevřeného podílového fondu, ušetříte jedny poplatky. Otevřený podílový fond obhospodařuje správcovská společnost, která na jedné straně investuje a na druhé vydává podílové listy fondu, které si můžete koupit, čímž na investici získává prostředky.

Pozor na to, že případné vstupní či výstupní poplatky nejsou to jediné, co si správcovská společnost vezme. Platit budete i za průběžnou správu, případně v sazebníku najdete další položky, které zafinancují propagaci fondu, audity a podobně. Tyto poplatky pak podstatně ovlivní váš konečný výnos (viz naše tabulka).

Vyhnete se také fondům, které mají ambice zastat kulhající druhý penzijní pilíř a v očích poradců jsou náhradou za klesající prodej investičního životního pojištění. Typicky lákají na dlouhodobé úložky a velké zhod-

nocení v dlouhém časovém horizontu. Nezdídka jsou ale „investičku“ podobné v jedné věci – předplácených poplatcích.

Burzovní fondy

Často je najdete pod zkratkou ETF (z anglického „exchange-traded funds“). Tyto fondy jsou obchodovány přímo na burze a činnost správce je v nich omezena na minimum. Jsou to fondy, které mají zpravidla jasnou investiční strategii a investují do indexů na burze, které jsou pečlivě zváženy, zaměřují se na ten nejvhodnější výběr podkladových aktiv, kterými jsou zejména akcie, ale ve hře jsou i (zahraniční) dluhopisy a v poslední době čím dál oblíbenější komodity. Výhodou, kromě nižších poplatků, je vysoká flexibilita: ETF můžete nakupovat a prodávat kdykoliv, když má otevřenou burzu, tedy téměř bez zpoždění.

Burzovní fondy jsou zpravidla řízeny pasivně, drží se předem stanovené investiční strategie, a vliv lidského řízení je tak minimální. Spíše než selhání manažera byste se tedy měli bát selhání (propadu) trhu. Hodnota podílu totiž kopíruje vývoj indexu na burze. Tento „neřízený“ vývoj je paradoxně často předvídatelnější než činnost aktivního správce a jistě je transparentnější – stačí se podívat na index a máte o výnosech jasno. Většina OPF a fondů IŽP se ale také od indexu příliš nevzdaluje a „aktivní správa“ je často jen reklamním sloganem. x

© contrastwerkstatt / Fotolia

www.dtest.cz/investice

Kompletní přehled modelových kalkulací pro všechny nabízené produkty jednotlivých institucí se všemi dostupnými fondy naleznete naleznete na www.dtest.cz/investice. Na webu najdete také popis nejčastějších problémů, se kterými jsme se při zjišťování informací setkali a které zneprjemňují spotřebiteli výběr vhodného produktu s ohledem na účtované poplatky.

Najednou, nebo po částech?

Co je výhodnější, investovat najednou větší obnos peněz, nebo na to jít postupně?

Z hlediska pravidel investování na kapitálovém trhu se doporučují dlouhodobé pravidelné investice. Eliminujete tím dopady kolísání trhu.

Pokud totiž vložíte najednou velkou částku, riskujete, že jste přišli právě na vrcholu a přinejmenším v blízké budoucnosti budete sledovat jenom propady. Rozložíte-li investici na delší čas, pravděpodobně se alespoň na čas svezete s růstem burzy.

V praxi ale do hry vstupuje další faktor – poplatky. Pravidelné investování bývá ve výsledku dražší, než poplatky uvalené na jednorázový nákup. Pokud vám prodává investici zprostředkovatel, nechte si různé varianty spočítat. Ale pozor, ne každý prodejce zahrne do kalkulace veškeré poplatky. Proto mějte po ruce kalkulačku a nastudujte si nákladové indexy (aTANK, RiY) a infolisty z důvěryhodných zdrojů.

Investiční cenovky

Indexů, které měří nákladovost investice, je několik. Ze zákona investiční společnosti musejí uvádět TER – total expense ratio, který poměruje výdaje fondu v účetním období k jeho obhospodařovaným aktivům. Některé společnosti ale tuto povinnost obcházejí nabídkou zahraničních fondů, které v domovské zemi stejnou povinnost nemají, a využívají právního vakuu. Jinde zcela bezostyšně o nákladech neinformují ani u tuzemských investičních nástrojů.

Dalším ukazatelem nákladovosti, který ve srovnání používáme my, je aTANK, který konstruuje think-tank TANK. aTANK udává roční náklady z objemu daného investičního produktu. Velmi zjednodušeně platí, že aTANK investic je obdobou RPSN úvěrů (roční procentní sazba nákladů). Máte-li dva investiční nástroje se stejným předpokládaným zhodnocením, můžete si jednoduše porovnat, který po odečtení poplatků vydělá ve skutečnosti více.